

İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

BİREYSEL EMEKLİLİK FON ALIM SATIM PLATFORMU UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Konu, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 1- Amaç ve konu

- (1) Bu Uygulama Esasları'nın konusu Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu'nda gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir. Amacı ise, emeklilik yatırım fonu paylarının elektronik bir ortamda, Platform üyeleri tarafından alınıp satılması, işlemlerin takası, saklaması ve Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu'nda üyelik, çalışma, temerrüt ve komisyon esaslarının belirlenmesidir.

MADDE 2- Dayanak

- (1) Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu Uygulama Esasları, 256 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yayımlanan "2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı"nda yer alan, emeklilik şirketlerinin üye olacağı ve emeklilik yatırım fonları katılma paylarının alım satımının yapılabildiği bir platform oluşturulması kararı çerçevesinde, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (Kurul) 05.09.2019 tarih ve 49/1131 sayılı kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 3- Tanımlar ve kısaltmalar

- (1) Uygulama Esasları'nda geçen;
- a) **Bakanlık:** Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'nı,
 - b) **BEFAS Borç Kapatma Hesabı (TFBNK):** Platform'a üye emeklilik şirketlerinin nakit borç yükümlülüklerini yerine getirecekleri hesabı,
 - c) **Borsa:** Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
 - ç) **DİBS:** Devlet İç Borçlanma Senedini,
 - d) **Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM):** Bakanlıkça emeklilik şirketlerinin gözetimi ile ilgili olarak görevlendirilen tüzel kişiyi,
 - e) **Emeklilik Şirketi:** 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanuna ve 26750 sayılı Emeklilik Şirketleri Kuruluş ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre kurulmuş emeklilik şirketini,
 - f) **Emeklilik Yatırım Fonu:** Emeklilik şirketi tarafından emeklilik sözleşmesi çerçevesinde alınan ve katılımcılar adına bireysel emeklilik hesaplarında izlenen katkıların, riskin dağıtılması ve inançlı mülkiyet esaslarına göre işletilmesi amacıyla oluşturulan malvarlığını,
 - g) **EURO:** Avrupa para birimini,
 - ğ) **Fon:** Emeklilik yatırım fonunu,

- h) **Fon Dağıtım Kuruluşu (FDK):** Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu'nda fon payı alım ve satım işlemine aracılık eden emeklilik şirketini,
- i) **Fon İşletim Gider Kesintisi:** Fonun yönetimi nedeniyle Kurucu tarafından fonun mal varlığından alınan kesintiyi,
- j) **Genel Fon Payı Havuz Hesabı:** Emeklilik yatırım fonlarının Takasbank Saklama sisteminde tanımlı olan toplam fon paylarının bulunduğu hesabı,
- k) **Genel Komisyon Oranı:** Kurucu ile FDK arasında belirlenebilecek en düşük aracılık komisyon oranını,
- l) **Katılımcı:** Emeklilik sözleşmesine kendi ad ve hesabına taraf olan gerçek kişiyi,
- m) **Kira Sertifikası:** T.C. Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. tarafından ihraç edilen TL ödemeli kira sertifikalarını,
- n) **Kurucu:** Emeklilik Şirketlerini,
- o) **Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuz Hesabı:** Kurucu tarafından emeklilik yatırım fonlarının Platform'da satılabilir pay adedinin belirlendiği hesabı,
- p) **Kurul:** Sermaye Piyasası Kurulu'nu,
- q) **Kurum:** Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nu,
- r) **Operatör Üye:** Takasbank sisteminde kurucu tarafından yetkilendirilen ve kurucu adına işlem yapan kuruluşu,
- s) **Özel Komisyon Oranı:** Kurucu ile FDK arasında serbest anlaşmalarla belirlenebilecek aracılık komisyon oranını,
- t) **Platform, BEFAS:** Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu'nu,
- u) **Platform Nakit Havuz Hesabı:** Nakit borç yükümlülüklerini yerine getiren üyelerin aktarmış oldukları bakiyelerin toplandığı ve alacaklı üyelere aktarımının yapıldığı havuz hesabı,
- v) **Takasbank:** İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'ni,
- w) **Takasbank Saklama Sistemi:** Takasbank nezdinde bireysel emeklilik fon paylarının katılımcılar ve şirketler adına hesaben takip edildiği sistemi,
- x) **TCMB:** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nı,
- y) **Uygulama Esasları:** Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu Uygulama Esasları'nı,
- z) **USD:** ABD para birimini,
- aa) **Üye:** Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu Sözleşmesi'ni imzalayarak Platform'da işlem yapmasına izin verilen emeklilik şirketleri ve yatırım kuruluşları,
- ab) **VDMK:** Varlığa Dayalı Menkul Kıymeti,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Üyelik ve Yetkilendirmeler

MADDE 4- İşlem yapabilecek kuruluşlar

- (1) Platform'da emeklilik branşında faaliyette bulunan ve Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'na tabi olan emeklilik şirketleri işlem yapabilirler. Üyelerin "Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu Kurucu ve Dağıtıcı Sözleşmesi"ni imzalamaları zorunludur.
- (2) Platform'da Operatör Üye olarak işlem yapması uygun görülen yatırım kuruluşları, "Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu Operatör Üye Yetkilendirme ve Ortak Sorumluluk Taahhütnamesi"ni imzalamaları halinde Platform'a üye olabilirler.
- (3) Platform üyelerinin işlemleri Takasbank tarafından Uygulama Esasları'nın 10 uncu maddesinde belirtilen hallerde geçici ya da sürekli olarak durdurulabilir.

MADDE 5- Başvuru prosedürü

- (1) Platform'da işlem yapacak kuruluşların, ilgili kuruluşun temsil ve ilzama yetkili imza sahiplerince imzalanmış 4 üncü maddede belirtilen sözleşme veya taahhütnameyi Takasbank'a teslim etmeleri gerekir.

MADDE 6- Platform'da işlem görececek fonlar

- (1) Sadece Kurum tarafından işlem yapma zorunluluğu getirilen fon türleri sisteme kabul edilebilecektir.
- (2) Kurucunun faaliyetlerinin durdurulması durumunda, fonların Platform'da işlem görmeye devam edip etmeyeceği, Kurum tarafından faaliyetlerin durdurulmasına ilişkin alınan ilgili karardaki esaslara göre Takasbank tarafından belirlenir.

MADDE 7- Takasbank ekranlarının kullanımı için yetkilendirme

- (1) Kurucu ve FDK'ların Platform'da işlem yapacak temsilcilerini Takasbank tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yetkilendirmeleri gerekmektedir. Verilen yetkilerin iptali de Platform üyelerinin sorumluluğundadır.
- (2) Temsilcilerin Takasbank tarafından kendilerine tahsis edilen şifrelerini kullanarak Platform'da gerçekleştirecekleri tüm işlemlerden ilgili Fon Kurucusu/FDK sorumludur.

MADDE 8- Web servis kullanımı için yetkilendirme

- (1) Platform üyesi kurumun web servis ile gerçekleştirdiği işlemlerde yetkilendirme, kurumsal kullanıcı ve şifreler bazında yapılır. Bu yazılımın kullanımı Platform üyesinin tercihinine bağlı olup, kendi sorumluluğundadır.
- (2) Takasbank, web servis ile gelen işlemlerde sadece kurumsal kullanıcı ve şifrenin doğruluğunu kontrol eder.

MADDE 9- Operatör üye yetkilendirmesi ve sorumluluklar

- (1) Platform'da işlem gören fona ilişkin tüm iş ve işlemlerin Kurucu tarafından yerine getirilmesi esastır. Bununla birlikte, Kurucu söz konusu iş ve işlemlerin bu Prosedür'ün 12 inci, 13 üncü, 14 üncü ve 23 üncü maddelerinde belirtilen görevleri ve Platform'a tanımlanması gereken diğer bildirim işlemlerini gerçekleştirmek üzere bir "Operatör Üye" tayin edebilir. Platform'da işlem görmek üzere tanımlanan her fon için Kurucu Üye, Platform

için de Operatör Üye olarak kabul edilir. Operatör Üye, Kurucu tarafından istenildiğinde değiştirilebilir. Değişiklik ertesi iş gününden itibaren geçerli olur.

- (2) Operatör Üye tayin edilmesi halinde, Kurucunun yapması gereken ve bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen işlemler Operatör Üye tarafından gerçekleştirilir ve Operatör Üye tarafından gerçekleştirilen işlemlerden Kurucu müteselsilen sorumludur.
- (3) Platform'da işlem gören her fon için yalnızca bir Operatör Üye yetkilendirilir.

MADDE 10- İşlem yapılamayacak durumlar

- (1) Üyeler; Kurum tarafından faaliyetlerinin durdurulması halinde, yeniden faaliyete başlayabileceklerine ilişkin kararın Takasbank'a tebliğine kadar geçen süre içerisinde, Platform'da işlem yapamazlar.
- (2) Kurucunun işlemlerindeki kısıtlama, Platform kanalıyla satışını yaptığı fon paylarını geri alma yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma Esasları, İşlem Prensipleri

MADDE 11- İşlem saatleri

- (1) Platform genel çalışma saatleri Takasbank tarafından belirlenir. İşlemler, Takasbank sisteminin açık olduğu günlerde aşağıda belirtilen süreler içerisinde gerçekleştirilebilir.

İŞLEM TÜRÜ	TAM İŞ GÜNÜ SAAT	YARIM İŞ GÜNÜ SAAT
Talimat kabul - İleri valörlü işlemler	09.00-17.30	09.00-12.30
Eşleşmeyen talimat otomatik iptal - İleri valörlü işlemler	17.35	12.35
Valör atlatma saati (ileri valörlü işlemler)	13.30	11.00
Nakit netleştirme saati	14.00	11.15
Temerrüt başlangıç	15.00	12.30

- (2) Çalışma saatlerinin değiştirilmesi halinde üyelere genel duyuru yapılır.
- (3) Genel çalışma saatleri içinde kalmak ve Takasbank sistemine tanımlanmış olmak kaydıyla, Kurucu/Operatör Üye ilgili fonların fon paylarının alım/satım işlemleri için farklı işlem saatleri belirleyebilir.

MADDE 12- Fon kısıt bilgileri

- (1) Takasbank, Operatör Üye tarafından girilecek kısıt bilgilerine sınırlama getirebilir. Belirlenen sınırlamalar içerisinde kalmak koşuluyla Operatör Üye tarafından, fon işlemlerinde esas alınacak kısıt bilgilerinin (valör, marj oranı vb.) Takasbank sistemine tanımlanmış olması gerekir. Yapılan kısıt tanımlamalarında Operatör Üye tarafından gerektiğinde değişiklik yapılabilir. Ancak yapılan değişiklikler ertesi iş günü işleme alınır.
- (2) Kısıt bilgilerinin değiştirilmesi, değişikliğin işleme alınmasını takiben Takasbank sistemine tanımlanan işlemleri etkiler, değişiklik öncesinde sistemde bekleyen talimat ve işlemler ise değişiklikten etkilenmez.
- (3) Kısıt bilgilerinin Takasbank sisteminde güncel tutulması Kurucu/Operatör Üyenin sorumluluğundadır.
- (4) İç tüzüklerinde / izahnamelerinde yurtdışı piyasaların kapalı olduğu günlerde fon payı alım veya satım işlemlerinin gerçekleştirilmeyeceğine ilişkin hüküm bulunan fonlar için ilgili yurtdışı piyasaların kapalı olduğu günlerin Operatör Üye tarafından, Takasbank sistemine tanımlanması gerekir. Tanımlanan tatil günleri dikkate alınarak valör atlatılır. Sistemde valörü tatil günü ve sonrasına ait talimatlar olması durumunda tatil günü tanımlanmasına izin verilmez.

MADDE 13- Fon fiyat bilgisi

- (1) Fon payı fiyatı Platform'a tanımlanır.
- (2) Her işlem gününde, işlemlerde geçerli olacak fon payı fiyatlarının, Operatör Üye tarafından Takasbank'ın belirlediği geç fiyat bildirim saatine kadar Takasbank sistemine tanımlanması ve Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.'ye konuya ilişkin bilgi verilmesi gerekir. Saat 09.30 itibariyle fiyat bilgisi tanımlanmayan fonların operatör üyesine elektronik ortamda uyarı mesajı gönderilir. Fiyat bildirim son saatinden sonra Operatör üyenin yeni fiyat bildirmesine / sistemde geçerli olan fiyatı güncellemesine izin verilmez. Sisteme bildirilmek istenen fon fiyatı, ilgili fonun Platform'da bulunan son fiyatı üzerinden Takasbank tarafından belirlenmiş "maksimum fiyat marj oranı" dikkate alınarak hesaplanan aralıkta olmalıdır. Aksi durumda fiyat bildirimine izin verilmez. Söz konusu "maksimum fiyat marj oranı"nda değişiklik yapılması halinde üyelere genel duyuru yapılır.
- (3) Sisteme tanımlanan fon payı fiyatları, ileri valörlü işlemlerde bloke edilecek olan miktarı hesaplamak için kullanılır. İleri valörlü işlemlerde bloke edilecek adet hesaplamasında Takasbank tarafından belirlenen "bloke marj oranı" kullanılır. İleri valörlü işlemlerin gerçekleştirilmesinde "fiyat valörü" tarihindeki fon payı fiyatı dikkate alınır. Söz konusu "bloke marj oranı"nda değişiklik yapılması halinde üyelere genel duyuru yapılır.
- (4) Sistemde fiyat bilgisi olmayan fonlar için talimat girişine ve işlem gerçekleşmesine izin verilmez.
- (5) Operatör tarafından fiyat değişikliği yapılması halinde üyeler elektronik ortamda bilgilendirilir. Fiyat değişikliğinden etkilenen talimatlarla ilgili düzeltme işlemleri en kısa süre içerisinde Platform'dan sunulan bilgiler doğrultusunda üyeler tarafından gerçekleştirilir.

MADDE 14- Fon birleşmeleri

- (1) Operatör Üye tarafından fon birleşmesine konu olan; birleşen/birleşilen fon ve birleşme tarihi bilgilerinin, fonun valör tarihi de dikkate alınarak birleşme tarihinden en geç 1 (bir) ay önce Platform'a tanımlanması ve Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.'ye de konuya ilişkin bilgi verilmesi gerekir. Tanımlama esnasında sistemde birleşim tarihi ve sonrasına ait devrolan fonun paylarına ait talimat olması durumunda birleşim bildirimine izin verilmez.

- (2) Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'in 5 inci maddesi kapsamında fon payı satışının durdurulması halinde, bu durumun Takasbank'a yazılı olarak bildirilmesi Kurucunun sorumluluğunda olup, bildirim tarihinden itibaren ilgili fona alım talimatı iletilmesi, bildirimde yer verilen süre boyunca Takasbank tarafından engellenir.

MADDE 15- İşlem prensipleri

- (1) Platform'a talimat iletimi;
- a) Üye temsilcileri tarafından Takasbank ekranlarından giriş yapılarak,
 - b) Web servis teknolojisi ile,
- gerçekleştirilir.
- (2) İşlemlerde öncelik, fon bazında talimatın Platform'a giriş saatine göre uygulanır.
- (3) Platform'da işlemler, TL para birimi üzerinden gerçekleştirilir.
- (4) Alım / Satım talimatları FDK'lar tarafından katılımcı hesabı bazında iletilir. Adına talimat girilen katılımcı hesabının Takasbank'ta tanımlı olan sicil numarasına sahip ve işlem yapabilir nitelikte olması gereklidir.
- (5) FDK'lar Platform'a iletmış oldukları tüm alım satım talimatlarını, fon kurucuları ise kurucusu olduğu fonlara gelen talimatları Takasbank sistemi aracılığı ile izleyebilirler.

MADDE 16- Platform'da işlem gören payların tahsis süreci

- (1) Kurucu Üye; Takasbank sisteminde "BEFAS Havuz Artırım/Azaltım" talimatı oluşturarak, Kurucunun Takasbank Saklama sistemi nezdindeki "Genel Fon Payı Havuz Hesabı"nda tanımlanan fon paylarını, Platform'da işlem görecekt fon paylarının bulunduğu hesap olan "Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuz Hesabı"na aktararak veya çekerek, artırır ya da azaltır.
- (2) Kurucu Üye, Platform'un genel çalışma saatleri içerisinde olmak kaydıyla, istediği an Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuz Hesabı bakiyesini değiştirebilir. Kurucu Üyenin kendisine gelen alım taleplerini karşılayacak yeterli bakiyeyi Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuz Hesabı'nda bulundurması zorunludur.

MADDE 17- Talimat türleri

- (1) Fon payı alış talimatlarının sisteme iletilmesi aşamasında, FDK aşağıda belirtilen üç talimat türünden birini tercih edebilir:
- a) **Kalanı İptal Et:** Mevcut adet için eşleştirme yapılır. Talimatın eşleşmeyen kısmı iptal olur.
 - b) **Kalanı Beklet:** Talimat için gerekli tutar tamamlanıncaya kadar parçalı eşleşme gerçekleşir. İptal saatinde talimatın eşleşmeyen kısmı iptal olur.
 - c) **Tamamını Al:** Havuzda işlem miktarının tamamını karşılayacak bakiye bulunmaması halinde talimat sisteme alınmaz.
- (2) Kurucu hesap bakiyesinin yetersiz olması durumunda; seçilen talimat türü dikkate alınarak sistemde talimat oluşturulur.

MADDE 18- Talimat iptalleri

- (1) Eşleşmemiş olan ve işlem limiti yetersizliği nedeniyle sistemde bekleyen fon payı alım talimatları sisteme girildiği gün içinde her an, eşleşen alım satım talimatları ise Kurucu/Operatör Üye tarafından belirlenmiş olan iptal son saatine kadar talimatı giren üye tarafından iptal edilebilir.
- (2) Talimat iptal saatine kadar eşleşmeyen ve işlem limit yetersizliği nedeniyle bekleyen talimatlar sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir. Talimat iptal saati belirlenirken valör atlatma saatinden önce sisteme iletilen talimatlar için Kurucu/Operatör tarafından tanımlanan veya Platform genel iptal saatinden önce olan saat dikkate alınırken, valör atlatma saatinden sonra sisteme iletilen talimatlar için Platform genel iptal saati dikkate alınır.
- (3) Valör atlatma saatinden sonra sisteme iletilen ve eşleşen ileri valörlü talimatlar ertesi gün Kurucu tarafından belirlenen iptal son saatine kadar iptal edilebilir.
- (4) Eşleşen talimatlar, fon birleşmeleri, fiyat güncellemeleri vb. nedenlerle sistem tarafından otomatik olarak iptal edilebilir.
- (5) Sisteme iletilmiş ancak iptal son saati geçtiği için üye tarafından iptal edilemeyen netleştirmeye konu olmamış talimatlar; üyenin yazılı talebi, talimata konu fonun Kurucu üyesinin yazılı onayı ve Takasbank'ın uygun görmesi şartıyla iptal edilebilir. Bu takdirde iptal, Takasbank tarafından gerçekleştirilir.

MADDE 19- İşlem ve fonlama limiti tahsis ile teminatlar

- (1) Platform'a aşağıda belirtilen teminat türleri kabul edilir.
 - a) Nakit (TL, USD ve EURO)
 - b) Borsa'da işlem gören standartta Altın
 - c) Devlet İç Borçlanma Senetleri (TL)
 - d) Kira Sertifikası (TL)
 - e) Takasbank tarafından teminata uygun görülen VDMK
- (2) Platform'da işlem yapacak üyelere Takasbank tarafından yapılan değerlendirme sonucunda Platform işlemlerinde kullanılmak üzere fonlama limiti tahsis edilir.
- (3) Tahsis edilen limitin kullanılabilmesi için; USD, EUR, Borsa'da işlem gören standartta Altın, DİBS, kira sertifikası, Takasbank tarafından teminata uygun görülen VDMK'dan biri ve/veya birkaçının teminat olarak verilmesi zorunludur. Teminatların değeri tespit edilirken teminat türü bazında Takasbank tarafından belirlenen değerlendirme katsayısı uygulanır ve bu değerlendirme katsayıları genel mektup ile duyurulur.
 - a) Teminata verilen DİBS ve kira sertifikaları TCMB tarafından ilan edilen Resmi Gazete fiyatları esas alınarak değerlendirilir.
 - b) VDMK'lar Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat ile değerlendirilir. VDMK'lara ilişkin teminat yatırma talimatının Takasbank'a ulaşmasından en geç bir iş günü sonrası ilgili kıymet teminata alınır.
 - c) DİBS, kira sertifikası ve VDMK'ların teminata kabulü için, menkul kıymetin tamamını temsil eden anapara ve kuponlarının birlikte teminata yatırılması gerekmektedir. DİBS, kira sertifikaları ve VDMK'lar itfa gününde ve ayrıştırılmış olması halinde teminata kabul edilmez. Teminata bulunan DİBS, VDMK ve kira sertifikalarının itfa bedelleri ise "BEFAS Borç Kapatma Hesabı"na (TFBNK) aktarılır. İtfa ve kupon ödemelerindeki operasyonel süreçler dikkate alınarak teminat seviyesinin korunması üyenin sorumluluğundadır.

- d) Altın, değerlemenin yapıldığı güne ait Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası son seansında T+0 valörlü işlemler için oluşan USD/ONS ağırlıklı ortalama fiyatından, TCMB döviz alış kuru kullanılarak hesaplanan fiyat ile değerlendirir. Eğer işlem gerçekleşmemiş ise bir önceki seansta oluşan ağırlıklı ortalama fiyat kullanılır. Altının, Takasbank nezdindeki üye teminat hesabına alınması için, mesai saatleri içerisinde Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası nezdindeki, Takasbank'ın saklama hesabına bir Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası üyesi üzerinden virman yolu ile yatırılması gerekir.
- e) Teminatdaki USD ve EURO, TCMB döviz alış kuru ile değerlendirir.
- (4) “BEFAS Borç Kapatma Hesabı”nda bulunan nakit TL tutarlar, varsa zorunlu karşılık olarak tesis edilecek kısmı düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden, kredi riski ve likidite koşulları dikkate alınarak, Takasbank tarafından mümkün olan en iyi koşullarla nemalandırır. Nemalandırma işlemi, nemaya konu tutarın bankalara depo ya da mevduat olarak yatırılması ile repo işlemine konu edilmesi suretiyle, Takasbank limitleri dâhilinde yapılır. Takasbank nemalandırma amacıyla nakit teminatları organize para piyasalarına da plase edebilir. Olağandışı piyasa koşullarında nemalandırma yapılmayabilir. Piyasa koşulları nedeniyle Takasbank tarafından nemalandırma yapılamaması halinde nema ödenmez.
- (5) Nemalandırma işlemi saat 15.45'deki “BEFAS Borç Kapatma Hesabı” TL bakiyesi üzerinden yapılır. Saat 15.45'de nemalandırılacak tutar içine alınan TL tutarın, bu saatten sonra çıkışına izin verilmez. Saat 15.45'den sonra bu hesaba aktarılan TL tutarlar ise nemalandırılacak tutara ilave edilmez. Yarım iş günlerinde nemalandırma son saati 12.10 olup, bu saatten sonra yatırılan TL teminatlar nemalandırılmaz.
- (6) Brüt nema tutarlarından BSMV ve benzeri yasal maliyetler ile “Takasbank Teminat Takip ve Nemalandırma Ücreti” düşüldükten sonra elde edilen TL nema geliri, “BEFAS Borç Kapatma Hesabı”na bir sonraki iş günü eklenir.
- (7) Teminata verilen yabancı para tutarlar nemalandırılmaz.
- (8) Nema istemeyen üyelerin bu taleplerini Takasbank'a yazılı olarak iletmeleri gerekmektedir.
- (9) Platform'a iletilen her alım talimatı için üye bazında işlem limiti kontrolü yapılır. İşlem limiti aşağıdaki şekilde hesaplanır:
- İşlem Limiti** = Kullanılabilir fonlama limiti + TL nakit borç kapatma hesap bakiyesi + valör günü gelen satış talimatları toplamı - eşleşen alım talimatları toplamı
- (10) Üye işlem limit tutarına kadar gönderilen tüm talimatlar sisteme kabul edilerek işleme alınır. İşlem limitini aşan talimatlar ise sisteme kabul edilir, ancak işleme alınmaz. Talimatın işleme alınabilmesi için talimatın tamamını karşılayacak kadar işlem limitinin açılması gerekir. İptal son saatine kadar işlem limiti yetersizliği nedeniyle bekleyen talimatlar otomatik iptal edilir. Valör atlatma saatinden sonra sisteme iletilen talimatlar, Platform iptal son saatine kadar bekletilir.
- (11) Alım talimatlarında, talimat tutarı kadar işlem limiti azaltılır.
- (12) Kurucuların FDK olarak kendi fonlarına ilettikleri talimatlar işlem limitini etkilemez.

MADDE 20-Fon payı alım/satım süreci

- (1) Alım talimatları tutar üzerinden, satım talimatları ise adet üzerinden iletilebilir.

- (2) İletilen talimatlarda yer alan katılımcı hesabının Takasbank Saklama sisteminde tanımlı ve Takasbank sicil numarası ile eşleşmiş bir hesap olmaması halinde talimat işleme alınmaz.
- (3) Talimatın sisteme tanımlandığı gün, talimata konu adet kadar fon payı;
- a) Alım işlemlerinde Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuzu Hesabı'nda,
 - b) Satım işlemlerinde Takasbank Saklama sisteminde katılımcı hesabının alt hesabında,
- bloke edilir.
- (4) Alım talimatlarında;
- a) Talimatı gönderen üyenin işlem limitinin yeterli olması ve Kurucunun BEFAS Fon Payı İhraç Havuz Hesap bakiyesinin müsait olması durumunda talimat eşleştirilir.
 - b) FDK'nın işlem limitinin yeterli olması ancak Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuz Hesap bakiyesinin yetersiz olması nedeniyle eşleşemeyen alış talimatları, FDK'nın yine talimatta belirttiği tercihe göre iptal edilir ya da eşleşme için sistemde bekletilir. Eşleşme için sistemde bekleyen talimatlar, Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuzu Hesabı bakiyesinin yeterli duruma gelmesiyle öncelik sırasına göre eşleştirilir.
 - c) Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuzu Hesap bakiyesinin yeterli olması ancak üye işlem limitinin yetersiz olması durumunda talimat sisteme teminat bekleyen durumda kabul edilir ve işleme konu fon adedi Kurucu BEFAS Fon Payı İhraç Havuzu Hesabı'nda blokeye alınır. Talimat iptal saatine kadar limitin açılmaması halinde talimat iptal edilerek havuzda bloke edilen fon payları serbestleştirilir.
- (5) Satım talimatlarında ise; talimat sisteme girildiği anda Takasbank Saklama sisteminde ilgili katılımcı hesabında yeterli fon payı olması halinde, fon payları bloke edilerek talimat eşleştirilir.
- (6) Eşleşen ileri valörlü fon payı alım/satım talimatları valör tarihine kadar sistemde bekletilir. Valör tarihinde, Operatör Üye tarafından sisteme girişi yapılan ve işlemlerde geçerli olacak fon payı fiyatı üzerinden işleme alınır.
- (7) Eşleşerek sistemde bekleyen talimatların TL nakit tutarları, valör gününde saat 14.00 itibarıyla netleştirilir. Platform üyesi işlem tutarı kadar borçlandırılır veya alacaklandırılır. Netleştirme sonucunda;
- a) Üye nakit alacaklı ise; tüm fon payı aktarımları hemen, nakit alacak aktarımı ise Platform Nakit Havuz Hesabı'nda bakiye oluşukça gerçekleştirilir.
 - b) Üye nakit borçlu ise; borçlu olduğu fon payı aktarımları hemen, alacaklı olduğu fon pay aktarımları ise kapatmış olduğu nakit borçla orantılı olarak gerçekleştirilir. Ancak fon payı aktarım talimatları parçalı olarak gerçekleştirilmez.
- (8) BEFAS üzerinden fon pay alım talimatı karşılığında emeklilik şirketlerince katılımcılardan tahsil edilen tutarların nemalandırılması süreci Kurum tarafından belirlenir.

MADDE 21-Netleştirme, borç kapatma, alacak dağıtımı

- (1) Valör gününde alım satım işlemlerine ilişkin TL nakit tutarlar saat 14.00 itibarıyla netleştirilir. Fon payı bazında netleştirme yapılmaz. Fon payı aktarımları talimat bazında gerçekleştirilerek katılımcı hesaplarına yansıtılır.

- (2) Net TL nakit yükümlülükleri saat 15.00’a kadar “BEFAS Borç Kapatma Hesabı”na yatırılarak yerine getirilir.
- (3) Saat 15.00 itibarıyla yerine getirilmeyen nakit TL yükümlülükler için üye temerrüde düşer. Üyenin yükümlülüğü Takasbank tarafından, fonlama limitini aşmamak üzere, yatırdığı teminat karşılığı kredi kullandırılarak kapatılır. Yabancı para karşılığı verilen TL nakit kredinin hesaplamasında döviz alış kuru kullanılır.
- (4) Net nakit alacakları üyelerin Takasbank nezdindeki serbest cari hesaplarına aktarılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Temerrüt

MADDE 22- Temerrüt esasları

- (1) Valör tarihinde, saat 15.00 itibarıyla nakit TL yükümlülüğünü yerine getirmeyen üye herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın temerrüde düşmüş sayılır ve temerrüt cezası öder.
- (2) Temerrüdün tespitinde, borç tutarının “BEFAS Borç Kapatma Hesabı”na aktarım saati dikkate alınır.
- (3) Temerrüt cezası hesaplamasında, temerrüt cezası oranı olarak Borsa tarafından oluşturulan, kamu menkul kıymetlerinin işlem gördüğü repo-ters repo pazarı, TCMB Bankalar arası Para Piyasası veya Takasbank Para Piyasası’nda oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanı esas alınır. Katılım esaslı faaliyeti bulunan ve bunu Takasbank’a bildiren emeklilik şirketleri için yukarıda yazılı olan oranlardan bağımsız olarak, Borsa tarafından oluşturulan, Türk Lirası ödemeli kira sertifikalarının işlem gördüğü taahhütlü işlemler pazarında oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama oran temerrüt cezası oranı olarak kullanılır. Eğer işlem gerçekleşmemiş ise en son oluşan ağırlıklı ortalama oran kullanılır. Hesaplama, valör tarihinden borcun kapandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde her gün için belirlenen oran kullanılır.
- (4) Temerrüt cezası, işlemin valör tarihi ile yükümlülüklerin yerine getirildiği tarih arasındaki takvim günleri esas alınarak hesaplanır.
- (5) Temerrüt cezası hesaplamasında, yükümlülüğün yerine getiriliş saatine göre aşağıdaki tabloda yer alan katsayılar kullanılır.
- (6) Fon payı fiyatı bildirim yükümlülüğünü Takasbank’ın belirlediği saat itibarıyla sisteme tanımlamayarak geç yerine getiren Operatör Üye geç bildirim yaptığı her bir gün için aşağıdaki tabloda belirtilen maktu gecikme bedelini ödemekle yükümlüdür.

YÜKÜMLÜLÜK TÜRÜ	TAM İŞ GÜNÜ SAAT ARALIĞI	YARIM İŞ GÜNÜ SAAT ARALIĞI	KATSAYI
NAKİT TL	15.00-15.30	12.30-13.00	0.5
	15.30’dan sonra aynı gün valörüyle	13.00’dan sonra aynı gün valörüyle	1
	Valör tarihinden sonra	Valör tarihinden sonra	2

FON PAYI FİYAT BİLDİRİMİ	Geç fiyat bildirim saati sonrası yapılması veya hiç yapılmaması	Geç fiyat bildirim saati sonrası yapılması veya hiç yapılmaması	904 TL
-------------------------------------	---	---	--------

(7) **Temerrüt Cezası** = Temerrüt Tutarı * Temerrüt Cezası Oranı * Katsayı / 360

formülü ile hesaplanarak bulunan toplam temerrüt cezası ilgili kuruma tahakkuk ettirilir. Üye, adına tahakkuk eden temerrüt cezasını aynı gün ödemekle yükümlüdür. Ödenmeyen temerrüt cezası üyenin serbest hesabından re'sen tahsil edilir.

(8) Nakit yükümlülüğü Takasbank tarafından fonlama limiti kullanılarak yerine getirilen üye de, Takasbank fonlama tutarını ve yukarıda belirtilen şekilde hesaplanarak tahakkuk etmiş olan temerrüt faizini ödemekle yükümlüdür.

(9) Gün içerisinde kapatılmayan kredi tutarının ertesi iş günü üye tarafından öncelikle kapatılması esastır.

(10) Temerrüdün valör tarihinde kapanmaması durumunda üyeye temerrüt halini sona erdirmesi için en geç valör tarihini takip eden iş günü saat 11.00'e kadar Takasbank tarafından süre verilir. Verilen süre sonuna kadar, temerrüt hali sona erdirilmediği takdirde Takasbank tarafından üyenin teminatlarına başvurulur. Üyenin teminatlarına başvurulması durumunda Takasbank; herhangi bir ihbar veya ihtarda bulunma, ilave süre verme, adli veya idari mercilerden izin ya da onay alma, teminatın açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevrilmesi gibi herhangi bir ön şartı yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın teminat konusu malvarlığını, Takasbank en iyi gayret göstererek organize ve/veya tezgahüstü piyasalardan satarak satım bedelinden temerrüt tutarını tahsil etme hakkına sahiptir. Takasbank, mütemerit BEFAS üyesinin hangi teminatlarının nakde çevrileceğine likiditesi ve piyasalara etkilerini göz önünde bulundurarak karar verir.

(11) Yükümlülüğünü yerine getirdiği halde, karşı tarafın temerrüde düşmesi nedeniyle valör gününde alacağını alamayan üyeye, temerrüde düşen üyeden tahsil edilen temerrüt cezasının 2/3'ü, mağduriyet ödemesi olarak Takasbank nezdindeki serbest cari hesabına ödenir. Ancak, mağduriyet ödemesi almak istemeyen üyenin, bu talebini yazılı olarak Takasbank'a bildirmesi halinde kendisine ödeme yapılmaz. Mağduriyet ödemesinin yapılabilmesi için, aynı gün yapılamayan teslim ya da ödemenin; Takasbank ve TCMB'nin sisteminde meydana gelen sorunlardan kaynaklanmaması ve temerrüde düşen üyenin yazılı itirazının geçersiz kabul edilerek temerrüt cezasının tahsil edilmesi gerekmektedir. Katılım esaslı faaliyeti bulunan emeklilik şirketleri için; emeklilik şirketi veya emeklilik şirketi adına işlem yapan kuruluşun ödemiş olduğu temerrüt cezası tutarlarının katılım esasları çerçevesinde değerlendirilmesi konusunda emeklilik şirketi tarafından Takasbank'a bilgilendirme yapılır. Hak kaybına/zarara uğrayan tarafın Takasbank olmadığı durumlarda söz konusu bilgilendirme Takasbank aracılığıyla hak kaybına/zarara uğrayan tarafa yapılır. Yapılacak bilgilendirme metninin içeriği ilgili emeklilik şirketi danışma komitesinin uygun görüşü alınarak belirlenir.

(12) Temerrüt cezası tahakkuk eden üye, temerrüt itirazının olması durumunda, itiraz nedenini ve açıklamalarını içeren bir yazı ile temerrüt tahakkuk tarihinden itibaren en geç 3 iş günü içerisinde Takasbank'a başvurabilir. Takasbank bünyesinde oluşturulan Temerrüt Komitesi tarafından yapılan değerlendirmede itirazın haklı bulunması durumunda temerrüt cezası uygulanmaz, tahsil edilmiş olması halinde ilgili tutar üyeye iade edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Komisyonlar

MADDE 23- FDK aracılık komisyonu

- (1) Aracılık komisyonu, FDK'lara, ilgili fonun Takasbank nezdindeki serbest hesabından ödenen komisyondur.
- (2) Kurucuların FDK olarak kendi fonlarına gerçekleştirdikleri işlemler için aracılık komisyonu hesaplanmaz.
- (3) Aracılık komisyon oranı, Operatör Üye tarafından sisteme tanımlanan fon işletim gider kesintisinin belirli bir oranıdır.
- (4) Komisyon oranı, Operatör Üye tarafından her fon için ayrı olmak üzere Takasbank sistemine tanımlanır. Aracılık komisyon oranı ve fon işletim gider kesintisi oranının Operatör Üye tarafından sisteme tanımlanması zorunludur.
- (5) Aracılık komisyon oranı "genel komisyon oranı" ve "özel komisyon oranı" olarak tanımlanabilir. Kurum tarafından belirlenen orandan farklı "genel komisyonu oranı" tanımlanmasına sistem tarafından izin verilmez. Kurucu tarafından özel anlaşma yapılan kurumlar için üye bazında "özel komisyon oranı" da tanımlanabilir.
- (6) Fon işletim gider kesintisi oranı ve aracılık komisyon oranı Operatör Üye tarafından istenildiği zaman değiştirilebilir.
- (7) Platform'da işlem gören fonlara ait fon işletim gider kesintisi ve aracılık komisyon oranlarında yapılan değişiklikler, ilgili üyelere elektronik ortamda bildirilir.
- (8) Aracılık komisyonu hesaplamasında, FDK'nın Platform'da gerçekleştirdiği alım satım işlemleri sonucunda gün sonunda taşıdığı fon payı adedi kullanılır. T+2 ve daha uzun valörlü fonlara ait aracılık komisyonu hesaplamasında, fon satış talimatlarına konu fon payları talimatın verilmesini takip eden ilk iş gününde stok hesaplamasına konu edilerek stoktan düşülür.
- (9) Günlük olarak yapılan hesaplamada FDK'ya ödenecek komisyon;
Aracılık Komisyonu = Gün sonu fon payı adedi x Fon payı için geçerli olan birim pay fiyatı x Fon İşletim Gider Kesintisi Oranı x Aracılık Komisyon Oranı
formülü ile hesaplanır.
- (10) Her ayın ilk iş günü, bir önceki aya ilişkin toplam komisyon tutarı belirlenir ve Operatör Üyenin onayı ile Fon hesabından FDK hesabına aktarılır.
- (11) Operatör Üye onayına sunulan komisyon hesaplama detayında, gerekli görülmesi halinde Operatör Üye tarafından günlük stok bilgisinde açıklama girişi ile birlikte değişiklik yapılabilir. Belirtilen değişikliğin yapılması durumunda, Takasbank sisteminde tutulan günlük stok bilgileri güncellenir ve komisyon hesaplaması yeniden yapılır.
- (12) Her ay için hesaplanan FDK Komisyonu, takip eden ayın dördüncü iş günü sonuna kadar ödenir. Bu süre içerisinde ödenmeyen komisyonlar, takip eden iş günü, Takasbank tarafından fonun serbest cari hesabından re'sen tahsil edilir.

MADDE 24- Takasbank komisyonları

- (1) Platform'da aşağıda belirtilen üç tür komisyon alınır:

Sayfa 12/13

- a) **Üyelik Giriş Ücreti:** Platform'da işlem görecekt fonlar için fon bazında bir kez olmak üzere, Kurucudan üyelik giriş ücreti alınır. Fon tanımlama anında tahsil edilmeyen tutarlar, takip eden iş günlerinde, Takasbank tarafından üyenin serbest cari hesabından re'sen tahsil edilir.
 - b) **Üyelik Aidatı:** Platform'a üye olan emeklilik şirketlerinden aylık dönemler itibarıyla alınan aidat olup, her ayın ilk iş gününde üyelerin serbest cari hesabından tahsil edilir. Her ayın ilk iş gününde ödenmeyen tutarlar, takip eden iş günlerinde Takasbank tarafından üyenin serbest cari hesabından re'sen tahsil edilir.
 - c) **İşlem Komisyonu:** Platform'da gerçekleştirilen işlemler üzerinden alınan komisyon olup Yönetim Kurulu'nun önerisi üzerine bu maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde belirlenir. İşlem komisyonu, takip eden ayın dördüncü iş günü sonuna kadar ödenir. Bu süre içerisinde ödenmeyen tutarlar, takip eden iş günü, Takasbank tarafından üyenin serbest cari hesabından re'sen tahsil edilir.
- (2) Takasbank tarafından birinci fıkra kapsamında alınacak ücret ve komisyon oranları 30.05.2013 tarih ve 28662 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

MADDE 25-Olağanüstü durumlarda alınacak tedbirler

- (1) Takasbank, Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu'nun işlerliği ve güvenilirliğinin olumsuz etkileneceğini öngördüğü olağanüstü durumların varlığı halinde alınacak önlemleri belirlemeye ve bu önlemleri uygulamaya yetkilidir. Söz konusu durumlarda işlem saatlerinin değiştirilmesi, talimat iletiminin durdurulması ve diğer her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

MADDE 26-Emeklilik Gözetim Merkezi raporlamaları

- (1) Platform'da gerçekleşen işlemlerin Takasbank Saklama sistemine yansıtılan hareket kayıtları, Takasbank ve EGM arasındaki veri aktarım protokolü dâhilinde periyodik olarak EGM'ye iletilir.

MADDE 27- Yürürlük

- (1) Uygulama Esasları, Yönetim Kurulu onayını takiben Takasbank tarafından duyurulan tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 28-Yürütme

- (1) Uygulama Esaslarına ilişkin hükümleri Takasbank Yönetim Kurulu yürütür.